

1552r

Meremees ja Meremission.

Õesti Meremissioni-fõprade
:: Ühenduse kirjastus. ::

A-64482

Meremees ja Meremission.

Cesti Meremissioni-fõprade
:: Ühenduse kirjastus. ::

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

i 3037439K

Meremeestemissiooni ewangelium.

Meremeestemissiooni ewangelium, — isesugune nimetus ewangeliumile, ehk mõtleb mõni. Kas meremeestele peab isesugust ewangeliumit kuulutatama, ja mida see „Meremeestemissiooni ewangelium“ pakub? See küsimus on tühine. „Mina tahan Jehowa armutöösid kuulutada“ (Jes. 63, 7) — on ühine, kõikide ewangeliumikuulutajate tunnussõna. Sest kõikidel meil, Uue Seaduse lastel, on ühine Issand ja Lunastaja, ja ühine ewangelium, mida niihästi maal, kui merel tarwitatakse. Mispärast tahame aga siiski „Meremeestemissiooni ewangeliumist“ kõneleda?

Sellepärast, et meie meremissionist lahus, muu missiooni kõrval, kõneleme.

Juba kogunigi isesugused on meremissiooni kuulutamise paigad: suur ja awar meri ning kiusatuserikkad sadamalinnad. Neis paikades ei kuuleks meremees ja rändaja sõnagi eneste maisest ja taewasest kodust, kui mitte meremission nendes paikades seda ei teeks.

Meremissionil on ka oma isesugune töötamisewiis. Meri on isesugune, kindlasti maast eraldatud maailm. See õpetab oma elanikkudele peaaegu oma isesuguse keelegi. Meremeeste sõnawara ja kõnekäänused ei õpita päewa ega kahega. Kui aga õpime meremeestele Kristuse ewangeliumit nende omas, merekeeles, kuulutama, siis oleme palju wõitnud. Nõnda wõib meremission ewangeliumit meremeestele otsekohesemalt ja omasemalt kuulutada.

Reegi meremissiooni tööline kirjeldab oma isesugust „tegelikku kuulutamist“ järgmiselt: „Kui mina meremeest uulitsal näen, juhin mina oma käigu otsekõhe tema poole. Suhtumisi on tema mind juba waremalt tundma õppinud. Tema seab oma sammud paremat kätt, et minust mööda peaseda, mina pööran jälle filmapilt pahemat kätt, nõnda saame meie ometegi kokku.

„Tere, sõber!“ On lühikeseks siisjehatuseks, pikemat ei lähe tarwis.

Mina annan temale kaardi, kust tema kiriku ja lugemisesaali adressi ja aega, millal jumalateenistusi peetakse, lugeda võib, ja ütlen, et tema on kirikusse ja lugemisesaali südamest „tere tulemast.“

Peale selle küsin temalt: „Sõber, kas armastad Jeesust?“ Väi jälle: „Oled sina oma südame Kristusele andnud?“ Veel mõned sõnad jätkuks juurde, ja nõnda pääsen mina oma jutluse esimesesse osasse.

Mina pistan sõrme tema karknenud kuue auku, waatan temale julgeste otsa ja küsin: „Kas mitte Kristus poleks sinule parema kuue andnud, kui sina teda oleksid teeninud?“

Nüüd järgneb teine osa. Juhin mehe tähelepanemise tema määrdinud särgi peale ja küsin: „Kas sellel isandal, keda sina teenid, ei ole mitte warandust, et tema sinule puhtama särgi võiks anda?“

Meremehe põsed lööwad punetama, kuid sõnagi tema suust ei tule kuuldamale.

Nüüd järgneb kolmas osa. Annan temale nõu, et ta oma käe taskusse pistaks. „Palju sinul raha on, sõber?“

„Õpetaja on ninakas,“ arwab tema, aga minu pealekäämise vastu ei võdi tema midagi. Tema peab tunnistama, et minul õigus on. See isand, keda tema raske

töö ja waewaga on orjanud, kellele tema oma nooruse kaunima aja, oma terwise ja waranduse on ohwerdanud, see isand on temalt kõik rööwinud. Ja see isand on temale ainult seda jätnud, millest meremees kunagi ei ole lugu pidanud, nimelt rahutuma ja rõhutud südame, mille hukkamõistwat häält tema iialgi ei wõi waigistada.

Nüüd tuleb lõpusõna. Ummann meremehele nõu, et tema Kristuse teenistusesse astuks, kes patud andeks annab, kõik wead parandab ja õnnetuma õnnelikuks teeb.

Umbes sedawiisi saab meremeeste-õpetaja sagedaste wulitsatel ja sadamates kuulutada.

Silmame tema tööd näituseks Hamburi sadamas, kus temal alati wõimalusi on Kristusest ja tema armust tunnistada. Meremissioni-õpetaja taskuraamatus on näit. järgmine kirjutus: „Astusin laewa. Istun, nii kui harilikult, meremehe kastile, laewa keulawarjus. Kutsusin meremehi kirikusse ja püüdsin neile näidata, kui hea Jumal neile on olnud. Tema oli õnnelikult neid üle mäsfataw mere kandnud. Tema soow on ka siis, et meremehed sadamas olles oma waba aega õieti ja kasulikult tarwitaksiwad. Sissee tuli laewapuusepp. Minu raamatukotti nähes arwas tema, et mina uurisid müün. Mina pidin seletama:

„Uurisid minul ei ole müüa, aga mina pakun teile jumalafõna. Seda tarwitame meie kõik, kui õnnelikult elada ja rahulikult surra tahame.“

„Noh, see on hea,“ ütles puusepp, ja kutsus mind enesega kaasa. „Seal tüüri juures on meie laewa tüürimees, tema on wana kogenud usumees.“

Mina läksin temaga, ja tabasin tüürimehe. Tema oligi sooja südamega usklik, kellel elu Kristusega näitas pea-asi olema. Kui olime wähe aega Jumala armulisest

juhatamisest ja sellest kasvatamisest kõnelenud, kuidas Jumal oma lapsi kasvatab, langesime kolmekesi põlvili ja kiitsime Issandat. Puusepp oli ottsija hing, kes Issanda rahu igatses. See oli õnnistatud tund.

Sedawiisi ja weel mõnel muul moel töötab meremission uulitsatel ja sadamas.

Haigemajades, kus harutihti meremehi on, peab surm oma lõikusi. Seal igatseswad paljud igawest Jumalat. Hamburis oli haigemajades aastal 1905 kuus sada põhjamaade meremeest. Nende hulgas muidugi hull eestlasti, kellede järele keegi ei küsinud, ega ükski Jumala armust sõnagi ei wõinud ütelda. Ei olnud meremeesteõpetajat ega missionäri, kes nende keelt oleks ostanud. Eesti meremehed on wäljamaal haigemajades üsna üksi, ilma kristliku sõpradeta.

Kuidas muude rahwaste meremeestega lugu haigemajades on, sellest näitus:

Aastal 1905 oli Hamburi haigemajas kaua keegi wana Soome meremees. Palju oli tema oma pika elu-aja jooksul näha ja tunda saanud. Mitu korda oli tema patuporisse wajunud. Uga Issand oli ikka tema kannul käinud ja tema südameuksele koputanud. Pikal, tühiselt kulunud elukäigu õhtul jõudis tema tiiskusetõwest murdunult haigemajasse. Kui Soome meremeesteõpetaja esimest korda tema woodi äärde astus, mõtles meremees, et õpetaja on eksinud. Meremehe meelest näis see wõimata olewat, et wõõral maal, kodumaast kaugel, keegi teda waatama tuli. Kui tema kuulis, et wõõras Soome meremeesteõpetaja on, kes suure haigemaja hulga haigete seas just teda, soomlast otsinud, et temale elusõnast kõnelda, hakkas wana meremees nutma.

„Mina ei ole seesugust armastust kudagi teeninud,“ ütles meremees.

„Alga Õnnistegija armastab teid, ja tahab, et teie just nüüd haigewoodil olles, oma südame temale annate,“ vastas meremeesteõpetaja. See oli meremehele küll tuntud kõne. Sedasama oli tema ka leeriskäies kuulnud. Kuid nüüd liigutas ewangelium teda koguni isesuguse wäega. Nüüd see nagu ei fallinud enam mingisugust wastuwaidlemist. Õpetaja kõneles temale weel Jumala armust Jeesuses Kristuses ja jättis lõpuks haigele meremehele Uue Testamendi, et tema isegi waitsetel tundidel seda loeks.

Nõnda ligines hea karjane lammast, kes kaugele kõrbesse oli efsinud. Lammas oli wäsinud. Surma pimedus hakkas ka juba tema ümber kogunema, ja tema ei wõinud enam muud teha, — kui Jeesuse Kristuse armu wastu wõtta. Mõni filmapilk enne surma tunnistas tema julgeste ja rõõmsaste õpetajale, kes teda jälle oli waatama tulnud, et tema Õnnistegijat oli leidnud ja õnnelikult surma oodata wõib.

Alga meremeesteõpetaja leiab ka kõwasid, murdmata südameid surmasängidelgi. Jumalat paludes ja tema peale lootes, läheb tema aga jälle ja jälle seesuguse haige juurde. Tema loodab, et külm jää meremehe südame ümbert siiski sulama ja haige armu igatsema hakkab. Wahest läheb lootus täide.

Meremission töötab wangimajades. Sagedaste saab meremeesteõpetaja wangimajades käia. Sealgi leiab tema oma maa mehi. Aastal 1905 oli Hamburi wangimajades üle 100 põhjamaade meremeest. Osa neist olivad eestlased ja soomlased. Wangimajades saab meremeesteõpetaja suurel määdul inimeseelu warjukülge tundma

õppida. Sealt leiab tema hädalisi, murdunud südameid. Suurem osa meremeestest on wangi wägijookide mõjul sattunud. Teinekord läheb õpetajal õnneks neid sealt päästa, kes sinna süüalt on sattunud. Nõnda juhtus näituseks umbes wiis aastat tagasi Hamburis.

Keegi meremees, kes Inglise ega Saksa keelt ei osanud, sai Inglise aurulaewal koha. Laewa teine tüürimees ja puusepp müüsiwad üheskoos salaja laewa waseft tarberiistu ja kõisa Juudi kaupmehele. Ülekohus tuli awalikuks. Otsiti süüdlasi. Mõlemad süüdlased tunnistasiwad walet: nemad olla näinud, et laewa noorem meremees on nimetatud asjad maale wiinud. See meremees, kelle wastu walet tunnistati, pandi kinni ja wiidi Hamburis, kuhu laew tuli, wangi. Wõime arvata, kui õnnetu süüta meremees nüüd oli. Wäljamaa wangimajas, üksi muulaste maal abita olles, leidis tema enese päris wäljapeasemata hädaohus olewat. Kord uuriti juba asja, kuid tema ei osanud saksa keelt ega wõinud siis ka enese eest kosta. Kui tema uurija juurest jälle wangikongi oli wiidud, langes tema seal põlwili ja palus Issandalt enesele abi. Justkui wastuseks palwe peale, awati wangikongi uks. Meremeesteõpetaja ütuli teda waatama ja kõneles temale Kristuse peast wast wäest. Wangi silmad hakkasiwad rõõmu pärast särama. „Minul on siis ometegi sõber peastja olemas,“ mõtles meremees. Tema awas oma südame õpetajale, kõneles oma elust ja küsis lõpuks, mis pärast teda wangis peetakse? Ise ei teadnud tema selleks weel mingit põhjust. Õpetajalt sai tema alles seda kuulda. Waras ei ole tema millalgi olnud. Tema palus õpetajat omale asjaajajaks. Õpetaja, kes kohe märkas, et mees süüta oli, hakkaski asja ajama. Asi sai teise käände. Wiimaks tunnistasiwad

süüdlased oma süüteo. Ühes astusivad meremees ja õpetaja rõõmsalt wangimajast välja.

Mõnigi ärakadunud poeg on alles väljamaa wangimajas õpetaja nõuandmise peale piibli awanud ja sealt enesele kurbtuses troosti leidnud.

Meremission töötab jooma- ja lõbupaikades. Palju on meremissionäril ja õpetajal tööd kõrtsides, lõbupaikades, mängupörgudes ja meremeeste öömajades. Nendes paikadesse minnes on just kui lähetsid „pörgusse“, on keegi ütelnud. Nimetud paikade isandad on mere missionile vihased, sest et meremission meremehi neist paikadest päästa püüab. Kirumised on terwituseks õpetajale, kes nendes paikadesse läheb. Meremissioni ajaloo on sündmusi, mis teawad mõnda nimetud paikade asjameeste kurjusest kõneleda. Kõigest sellest aga ei tohi meremeeste õpetaja hoolida. Tema peab oma kohusid täitma. Tema peab ewangeliumi nende juurde wiima, kes lõbumajades ja mängupörgutes aelewad. Armastusega peab tema neid kirikusse jumalafõna puhastawa mõju juurde kutsuma.

Kõrtsidega ühenduses on häbielu-pesad. Nende pidajad maksawad määratud protsentsid kõrtsmikudele meremeestelt saadud tuludest. Neid salaurkaid peab meremissionitööline tähelepanema, kui tema „merepoegi“ otsimas on. Tema ei wõi kõrtsmiku esimese wastusega rahule jääda, sest see wastab harilikult nõnda: „Minu juures meremehi ei asu“. Meremissionär peab sügawamale tungima. Hoolega peab tema oma asja ajama. Eugematad on need korrad, mill tema süiski ühel ehk teisel wiisil teada saab, et kõrtsmiku juures meremehi elamas on. On tema seda teada saanud, süis ei tohi tema kõrtsist enne lahkuda, kui ta oma mees-tega on kõneleda saanud. Raske on kirjeldada, mida salaurgastes film näeb ja kõrw kuuleb: wägijooksiid,

purjus meremehi, langenud naisa, wandumist, karjumist — ühesõnaga kõigesugust jõledust ja roojust. Sinnagi peab ewangeliumi-walgus tungima. Need on raskest käigud, — aga wäga tarwilikud.

Seal ruttab meremissionar konsulaati. Mis tege- mist temal seal on? Konsulaatis saawad meremehed oma palka kätte. Aga meremeeste rahal on mõnda oota- jat. Karjade kaupa kubiseb konsuli ameti-paiga ümber igasuguseid saagiwaaritsejaid. Mis nemad tahawad? Wasta, sina meremees ise. Ütle sina, mida nemad taha- wad? Nemad tahawad meremehe raha, tema raske töö wilja. Meremees, kui sina weel laewa peal sadamale lähenesid, mõtlesid sina: ainagi seekord saadan mina oma wana emale raha. Aga niipea, kui sina nende kiusajate kätte sattusid, unustasid sina ema ära ja sinu raha kadus runuarite tasku. Mis on sinul nüüd omale jäänud?

Rahutu, purew südametunnistus. Et oma abi meremeestele pakkuda, ruttab õpetaja konsulaati.

Wõimalikult on tema juba neid meremehi sadamas näinud, kes palka saawad. Tema tunneb need ära. Tema teab ka, et mitmel neist kodumaal wanad wanemad on. Teistelt ootawad abikaasad, lapsed ja muud omaksed abi. Sellepärast on missionitöölisel suur rutt konsulaati minna. Ja kui tema on sinna jõudnud, otsib tema oma kodumaa meremehi, seletab neile, kuidas kiusaja väljas walwab ja kui hõlpsasti nende raha kiskujate tasku wõib kaduda. Aga ka sedagi aega tarwitab meremissionitööline kasuli- kult. Sealgi püüab tema meremeestele ristilöödud ja ülestõusnud Päästja ewangeliumist kuulutada.

Mida enam meremeestele meremission on tuttawaks saanud, seda enam on ka nemad meremissioni abi tarwi- tama hakanud. Seda tõendab näit. seegi, et wiimase wiie

aasta jooksul on Soome meremehed palju peale miljoni marka raha meremissiooni läbi kodumaale saatnud. Peale selle on veel sellesama aja jooksul peale miljoni marka meremeeste raha pankadesse pandud. Ilma meremissioonita oleksivad need miljonid väljamaa sadamates kõrtsmikkude ja häbinaiste taskudesse kadunud.

Weel palju enam võiks meremeeste raha päästmiseks teha, kui meremissioon enam rahalist toetust kodumaalt saaks. Siis võiks meremissioon enam tööjõudusid välja saata.

Seega oleme juba mõndagi meremissioonist ja tema tööst tähele pannud. Kuid sellega ei ole veel kõik meremissiooni tegemused välja üteldud. Siin otsib õpetaja meremehele asupaika. See ei ole kõige kergem töö. Iseäranis palju jooksmist on nendes linnades, kus veel kristlikku meremeestekodu ei ole. Seal püüab õpetaja meremehele teenistust leida. Lugemisesaalis ja haigemajas talitab tema kirjavahetust meremeeste ja nende omaksete vahel. Lugemisetoad on meremeeste postkontorid, kus aasta jooksul meremehed omaksetele tuhandeid kirjasid kirjutavad ja kust nemad neile saadetud kirjad kätte saavad. Aastal 1906 saadeti Soome meremissiooni läbi meremeestele 11,000 kirja.

Iseäranis palju tööd on meremissioonil kadunud meremeeste otsimisega, kellede järele nende omaksed päriwad. Sagedaste leiabki meremissioon waewarikka otsimise peale otsitava. Siin on jälle võimalus Kristuselt tunnistust anda, niihästi meremehe omaksetele, kui ka meremehele enesele.

Meremissiooni lugemisesaal on igal õhtul meremehi täis. Seal on meremissionitöölised nende seas. Nemad vestawad meremeestega juttu, loewad jumalafõna; peale selle lauldakse ja palutakse seal. Pühapäewadel ja paar

korda nädalas kogub meremissioon meremehi kirikusse jumalafõna juurde. Muudel jumalariigi töölistel on harva nõnda palju tegemist, kui meremissiooni töölistel maailma sadama-linnades. Neil on rohkestest võimalust enestest võimist tarvitada ja täiendada. Igalpool, kus seda tööd waimus ja tões tehtakse, on sellel tegevusel wennalik ligitõmbawus iseloomuks, mis meremehi enese poole weab. Ja see on meremissiooni elutingimine selles tegevuses.

Elu merel! Kui tarwilik on, et sealgi ewangelium mõjule pääseb. Hirmsad on tormid merel, kui wihased laened wõimsalt wisklewad laewu woogude alla peidawad, ehk selle wastu weeluseid kiwa paiskawad. Sagedaste purustawad suured laened ja karid laewu. Mehed, kes nõnda woogudesse waowad, püüawad oma elu purustud laewa tükkidel päästa. Sagedaste ei kuule keegi neid. Surmahirmus ja meeltheites wõitlewad nemad surma wastu. Ja surm lendleb tormi-tiivul wahutawa weewälja kohal. Iseäranis just seesuguste surmatundide wastu peab meremissioon meremehi warakult walmistama.

Sagedaste saab meremissiooniõpetaja oma kodus merehädalisi wastu wõtta. Nende põrutawad jutustused sellest Issandast, kes tormis ja surmaski weel kadunud poegade südamestele koputab, neid meeleparandamisele kutsudes, jutlustawad meremissiooni õpetajale Jumala armastusest. Meremehe enese peafemise lugu wõttes, on meremissiooni õpetajal hõlbus asi meremehele jumala armastusest tunnistada. Nemad saiwad Issanda tööd näha ja tema imet meresügawustes. Saaw. l. 107, 24.

On reis õnnelik olnud, siis on põhjust, et tänu südamed täidab ja Jumal kiitust saab. Rahulikul, waitsetel päewadel on elu merel üksluine ja igaw. Uga rahulikud tunnid pakuwad tõemeelsele inimesele võimaluse

iseeneſe läbitatsumiſeks. Juſt niifama kui tormid ja häda-
ajad, küpſetawad waitſed tunnid aufameeſe inimeſe
uſuelu.

Reegi uſklik kippar kirjutab waitſetefſt tundidefſt muu
ſeas järgmiſelt: „Sagedaſte olen ükſikoleku raſteks tund-
nud, ja et meie, meremeefte oſa elus raſkem, kui muudel
on. Uga meie, merepojad, peakſime Jumalat waitſete
tundide eefſt tänama — neil aegadel on meil aega wahe-
korda Jumala ja meie wahel uurida ja endid tundma
õppida. Kui teiſtſugune on meie aja ſuurlinna-elu orjade
lugu! Hommikufſt õhtuni peawad nemad „waljaſtes“
olema. Nende elu kaub kui uni. Märkamata ſaab nende
elupäewade mõet täis, ja nende hing peab walmiſtama
kõrge Rohumõdiſtja ette aſtuma. Harwa waatawad mere-
mehed oma elu ſeefugufes walguſes. Kui nemad kaugel
wõõramaa ſadamates maale aſtuwad, kuhu emafilm oma
lapſe elu ei ulata nägema, oſtiwad nad mereelu waewade
taſu roojaſteſt lõbuelu maitſemifteſt. Umbes 25 aafſtat
tagaſi kirjutas keegi meremeefteõpetaja Hamburiſ: „Kui
lahtiſte filmadega meremeheelu kurba kääkäiku ja alatuma
lõbuelu tagajärgeſid waatlen, ſaab ſee äratundmine minus
ikka kindlamaks, et meie meremehi mitte mereelu oma
raſkuſte ja hädadega ei riku, waid jumalafartmata elu,
mida nemad maal olles peaaegu on ſunnitud elama“.

Rõõmuga peab nimetama, et wiimafſe 2 aafſta jooſſul,
ehk peaaſjalikult juſt meremiſſioni mõjul, on meremeefte
elu waimliſelt ja aineliſelt palju paremaks muutunud.
Karſkuſe- ja kõlbluſeaated on meremeefteſt juurduma haka-
nud. Jumalafartuſ on edenenuſ ja ſügawamale oma
juuri ajanuſ. Uga ſiiſki on weel palju teha. Reegi
õpetlane, keſ mõni aeg Hamburiſ õpereiſil elas, kirjutab
oma elunähtuſteſt muu ſeas:

„Sõitsime Hamburi alewisse, mida täie õigusega inimese madalate himude pesapaigaks wõib nimetada. Ehk küll aeg hiline oli, põlesiwad siiski igal pool elektrituled ja suured inimeste salgad liikusiwad edasi — tagasi uulitsatel. Hooned nende uulitsate ääres on iseäranis peened, nii et kõige uhkemadki inimesed neisse usaldawad minna. Igalt küllelt kuulufse orkestrimänguhelisiid. Aga kuhu laenetab see uulitsatel hulkurw inimestemeri? Kas koju? Ei! „Warietee,“ „Tiwoli“ seesugused on paikade nimed, kuhu inimesed hilisel õhtul ruttawad. Ühe ukse kohal uhkustab nimi „Eeden“. Ei see ole miski ilmsüütuse paradüis, waid porine patupesa. Meie seisatame kahe samba juures, millede pealt loeme: „Bene nobis“. Meie saatja seletab: „Siin on kahe linna raja, Hamburi ja Altona“. Kõige hullemas kuulsuses olewad joogi-keldrid on kahel pool raja piiri. Need on meelega piirile paigutatud. Hakkab politsei kedagi kurjategijat tagaajama, siis on hõlbus joogipaikade tagauste kaudu üle piiri põgeneda. Hamburi politseil ei ole Preisi pinnal enam midagi ütelda.

Läheme edasi. Ruskil suuremas „Tiwolis“ on kaklamine olnud. Korrapidajad talutawad süüdlasi; inimeste hull waatab ja naerab. Kuid kuule, mis see on? Kärisew tantsumäng. Mees maksab sissepääsemise eest 10 pfennid, naesed pääsewad muidu.

Klaasid kõliseswad, suits täidab õhu. Nõnda otsitakse joogipaikades uue päewa raskuste jaoks terwist ja jõudu. See kõik siinamaale on alles weel õõsiste huwide algus. Inimeste-jõgi woolab edasi. „Waesed mehed ja naesed! Sumal hoidku meie südameid ja meeli!“ Kuulsin mina, kui minu kaaslane waikselt palus. Meie ei wõinud aimatagi, kui kaugele siin häbematus kujuneb. Häbi ristirahwale, kes sarnast roojust sallib!

Noormees, sina, kes just siis, kui meie sinust mööda läksime, tundsid pordunaese kätt oma kaela ümber hakkama, sina olid meremees. Sinul oli küll mitu kaaslast, aga mis aitab see sind? Kuidas saab sinu käsi käima, kui sina porduteedel kõnnid? Dige armastus ei võrsku ilmaški seesugusel maapõhjal.

Ühe lühikese uulitsa ääres oli igas majas lõbupaik. Ka teised selle alewi uulitsad olivad neid kubinal täis. Neil on uhked nimed: „Seitsmes taewas,“ „Taewa wärawad“ j. n. e. Kõrtsisid üksi on Hamburis üle 4,000. Nende ukshed on ööd ja päewad lahti.

Ulastal 1906 oli keegi joomamaja teener oma isanda raha 50,000 mrf. nõnda ära warastanud, et omanik sellest midagi ei märganud. Kui teener sellest kõrtsist lahkus, äratas tema kiristu raskus kõrtsmiku tähelepanemist — see tõi pettuse päewawalgele. Porduelu õitseb, wägijoo- gid möllawad. Ja üleüldine arwamine ning ametnikud on sellega rahul.

Nõnda oleme siis näinud, et meremisjioni ewangeliumil oma ise-paik, wiis ja tuum on. Meremisjioni ewangeliumi kuulutamise wahetord üleüldise Jumalariigi kuulutamise wastu on seesama, mis meremisjioni wahetord sifemise-misjioni wastu on. Meremisjioni ewangelium on tingimata tarwilik. Rõlagu see siis suurema wäega ja soojusega, ning juhatagu see palju merepoegi Seesuse Kristuse osasaamisesse!

Armastus sunnib.

Meremisjionitööd sunnib meid kristlik armastus tegema. Meist hädaohtudest ja langemistest, mis meie mere-mehi wõõrastes sadamalinnades ähwardawad, ei ole rahwal

kodumaal palju teada. Elektrifõnum ja post toowad meile küll palju mitmesuguseid teateid wäljamaadelt, aga meie laste kõlblistest õnnetustest ja hädadest waikiwad need harilikult. Ainult wana, oma lapsepärast muretsew ema, kelle süda sagedaste kurbtuses lõhkema kipub, aimab uduselt, mis selle põhjuseks on, et tema ainuke, armas poeg oma ema on äraunustanud. Meremissiooni õpetaja teab selle põhjust selgeste. Aga temagi hääl ei kosta kaugele.

Kas mitte meremeeste hädaarjatused ja appihüüdmised, mis tormiselt merelt ja sadama-linnade kiusatuste keskelt meie kõrwu kostawad, ei ärata meie südames wägewat wastukõla ja ohwrimeelset armastust meie meremeeste wastu!

Suure Inglise meremissiooni ühisuse „Missions to Seamen'i“ sekretär Mr. N. Dawson ütles Soome meremeestest muu seas järgmised sõnad: „Soome meremehed on kaua meile eeskujuks olnud, mis elusse ja jumalaktusesse puutub. See tuleb minu meelest Soome meremissionist, kes wõõrastes sadamalinnades nende järel käib.

Üleüldse arwan mina, et põhjamaad saawad siis eesotfas käima, kui pühapäewa töö kautamine ja jumalateenistuste pidamine laewades otjustamisele tuleb.“ Teise suure Inglise meremissiooni seltsi „British and Foreign Sailors Society“ sekretär Mr. E. Mattheus ütles muu seas: „Soome meremehed on paljude ja suurte kiusatuste keskel wäljamaal. Wõõral maal sattuwad nemad mõnesuguste inimestega kokku, kes nende peale kahjulikult mõjunud. Mina näen sagedaste soomlast Londoni ida-osades wirgalt kõrtsides käimas. Mure täidab südame mõteldes, et mitmed neist patu pahemate pesadeni jõuawad ja seal ihu ja hinge poolest hukka lähewad.“

Nõnda kõnelewad asjatundjad Soome meremeestest. Eesti meremeeste lugu on weelgi halvem, sest kõlbline elu. Eestis üleüldse on halvem kui Soomes. Kodumaal juba on eestlane harjunud sõrdlemisi enam, kui soomlane see-sugust nägema ja elama, mis teda hõlbfaste langema wiib. Pealegi on soomlastel laialt töötaw „Soome Meremissioni selts“ mis kõik teeb, mida ülepea meremeeste heaks teha wõidakse. Soomlastel on omad meremissioni-kirikud, missionijaamad, lugemisetoad, ajakiri ja kirjandus meremeeste jaoks, meremissioni-õpetajad, missionärid, ja nende abilised. Kõik on seks, et oma kodumaa mehi wäljamaal langemiste eest hoida ja neid, kes langenud jälle tõsta. Sammati, kui soomlastel, on teistelgi rannarahwastel oma meremissionid: sakslastel, inglastel, rootslastel, norralastel j. n. e. Eestlastele ei ole seni mingisugust korraldatud tuge kodumaalt pakutud.

Seda enam aga on wõõrad rahwad meie meremeeste heaks teinud. Soomlased on juba aastate kaupa meie meremeestele ulualust eneste missionimajades pakkunud ja meie meremeeste raha Eestimaaale saatnud. Inglise on eestikeelseid Testamentisid ise meie meremeestele jaganud ja soomlaste kätte neid eestlastele jagamiseks andnud. Norralased ja rootslased on meie meremehi wahest oma meestega ühes meremeeste-jõuluõhtutele kutsunud ja neile jõululingitusi kinkinud. Kuid iseenesest mõista ei wõi muude rahwaste meremissionid seda ikka teha. Waid meie eneste kohus on ka juba midagi korralikku meremissioni põllul teha. Meie meremeeste ihulik ja waimulik häda nõuab meie armastust.

Uga ei ainult nende häda, waid ka meie eneste tänu-tundmine peaks meie armastust nende wastu äratama. Meremehed on ühisiõdemeks meie kodumaa ja wäljamaa

wahel. Nende wahelbusel saame meie palju, mida meie elu ja olu wäljamaalt tarwitab. Meie tõusew põllutõõstus saab põllutõõriistafid, kaubandus hulga kaubaaineid j. n. e. Meie kodumaalt weawad meremehed meie maa saadusi wäljamaale. Ilma meremeesteta jääks meie elu lāngu.

Meie wõlg meremeeste wastu on wana. Meremeestemissioni ewangelium on selle wastu noor. See nõuab meie armastust. Ainult tõsine armastus wõib missioni tööd teha. Ewangeliumi tuum on tõsine ja tegew armastus kus see wāgewaks elujõuks on kujunenud, seal lausub süda prohwetit wiisil: „Mina tahan Issanda armutõõsid kuulutada.“ Rui Jumal on meie südames „mina tahan“ põlema panna saanud, siis on missionitöö meie südames digele alusele asetatud.

Selles armastuse nõudmises on ruumi wanemate ja kodumaalisel armastusel. Aga kõigepealt on see loomulikult kristliku armastuse nõudmine.

Sina, isa ehk ema, mõtle, et sinul poeg merel on. Kas ohwerdaksid siis sina midagi tema heaks? Jārgmisest lookesest ehk on sinul midagi õppida. Ruskil ujumiseasutuses lagunes korraga teade laiali: keegi laps on wette kukkunud. Seda kuulis ka keegi noor ema. Armastus täitis tema südame ja noole-nobedusel jooksis tema randa. Wiimasel filmapilgul läks temal korda last wenesse tõsta. Terwe peastmissetöö tegi tema teadmata, kelle oma see laps on. Mida tundis aga ema süda, kui tema ärewusest ärgates märkas, et see oligi tema oma laps. Oleks temagi nõnda kui mõned muud mõelda wõinud: „pole see ju mitte minu laps, kes seal wette kukkus.“ Nõndawiisi mõteldes oleks tema rahulikult oma paika istuma jäänud, aga siis oleks ka tema laps uppunud.

Kui mitmetest meiegi rahwa kodudest ei ole „oma laps“ seal kaugel, wette woodes hinge waagumas! Kui mitu aga meist on neid päästmas? Sina ehk ütled: minul ei ole „oma laps“ merel! Lugeja, õpi „noorest emast“ loetud loos. Ja kuigi see nõnda peaks olema, et sinul „oma last“ merel ei ole, siiski on meie meremehed, kes sadamalinna kiusatustesse kipuvad uppuma, sinu „oma sugurahwa“ lapsed; ja oled sina tõsine ristiniimene, siis tunnistad sina wõrsti wõõramagi inimese oma ligimeseks.

Igal juhtumisel on sinulgi põhjust rõõmus olla ja meremissioniga peastmissetööd teha.

Meremeeste omaksed olgu meremeeste sõprade esimeses reas. Paluge omaksete eest. Eestpalwe on wägew wõim!

Alga mitte ainult omaksete eest, paluge kõikide meremeeste eest! Urge wäsi! Ja kui teie palute, siis kirjutage ka kirjasid meremeestele! Kui meremees kodumaalt enam kirja ei saa, siis rõhub see teda weel sügawamasse kiusatuste porisse. Meremission loodab kõige pealt meremeeste omaksete ja sõprade peale.

Ja tervele kodumaale, ning selle iga üksikule liikmele seab see armastus nõudmise. Armastus sunnib kõite ütlemä: „Need on minu oma rahwas, minu oma lapsed, kes hukka ei taha minna.“

Riigi walitsus ehitab kardetawatele paikadele majakad, mis meremeestele õiget mereteed näitawad. Tema korraldab lootsi-jaamasid meremeestele abiks ja asutab konsulaatiseid wäljamaale. See on tarwilik ja hea, aga rahwa kohuseks jääb meremeeste waimliste tarbete täitmine ja kõlblise elu toetamine.

Meremehed on oma kodumaa kiriku ristitud ja armulaul käiwad liikmed. Neil on oma waimuliku ema

käest õigus ema hoolt oodata. Muude mererahwaste kirikud on oma meremissiooni aluseks Pauluse sõna pannud: „Kui keegi omaksete ja iseäranis just oma pereliikmete eest hoolt ei kanna, see on oma usu ära salganud ja on pahem kui pagan.“ 1 Tim. 5, 8. (Soome keelse tõlke järele). Ka meie kodumaa kirik on sellele äratundmisele tulnud.

Meremissioonitöö on armastusetöö, mida kirik iseäralise armastusega tegema peaks. Aga seda tööd ei wõi sunniwiisil teha. See peab armastusest oma alguse saama. Ja see armastus ongi meremissiooni sünnitatud. Äratagu see armastus ka meie seas palju uusi meremissiooni sõpru.

Ewangeliumi õnnistus mere- meeste seas.

Es pool nägime, kuida ewangelium meremehi otsib ja leiab. Ühes sellega oleme näinud, et see armastusehallikast wälja keeb. Aga kas toob „Meremeeste missiooni ewangeliumi“ kuulutamine enesega tõsist õnnistust kaasa?

Norra esimene meremeestejutlustaja kirjutab sellest tööst lahkudes: „Olen õppinud merd ja meremehi armastama. Olen näinud, et inimese ainumas päästja Kristus on.“ Niisamasugused on kõikide meremissioonitöölaliste elunähtused olnud. Issanda suuri tegusid on nemad näha saanud. Seal, kus inimese wägi enam midagi ei ole wõinud teha, seal on Kristuse wägi patu-orjastid orjusest päästnud. Meremeeste-ilm on ewangeliumi õnnistuse elawaks tõenduseks. Sagedaste saame meie kuulda, kuidas meremeestemissiooni ewangelium meie kadunud merepoegasid on õnnistuse-hallikale juhatanud ja näha kuidas see õnnis-

tuseks on olnud niihästi wanadele kui noortele, kaptenitele ja madrustele. Meremeestemissioni ewangelium ei tee mingit wahet kuuljate wahel. See kuulutab kõikidele ristilöödud ja ülestõusnud Õnnistegijat. Kui süda muutub, siis kautab kiusatus oma jõu.

Keegi wana meremees ütles: „Kallis on risti juures ankrus olla. Selles paigas leiab ankur kindla kinnitusekoha.“

Noor surija meremees lausus: „Kui maailm teaks, mis armas on Jumalat isaks kutsuda.“ Urmas ja kindel on ewangeliumi õnnistus meremeestele.

Keegi Rootsi merekapten kirjutab: „Meremissioni toetades tõstame meie meremeesteseisust, vähendame laewaõnnetuste arwu ja wäljastpidise-elu halbtusi, aga kõige pealt päästame hingesid Kristusele. Kes, nii kui mina, 40 aastat merel on purjetanud, teab, kui tähtis meremission on.“ Schäfer, kes üks Saksa sisemisemissioni parematest tundjadest on, ütleb meremissioni õnnistusest: „Meremission tahab meremeesteseisust neist hädaohtudest päästa, mis nende elukutsest järgnewad. See tahab neile seestpidist iseloomu, jõudu nende waenlaste wastu anda. Sellepärast töötab meremission kõlblise- ja usuelu sihis.“

Kodumaa rahwalegi on meremissionist kasu: „Läkitä oma leib wee peale, sest pika aja pärast leiad sina seda jälle.“ Rog. 11, 1. Keegi jõukas laewaomanik ütles meremissioniõpetajale Hamburis: „Kui mina meremissionile marga annan, siis saan kümme tagasi.“ Rahwas, kes meremissionitööd toetab, saab sellest ise suurt rahalisku kasu.

Sooime meremissioniseltis saadab iga aasta läbistikkul kolm korda enam raha kodumaale, kui see asutus rahwale maksma läheb.

Kodumaa kirikule on meremissionist õnnistust. Paljud selle parematest liikmetest on oma waimlise kaswatuse merel saanud. Meie tunneme meremehi, kes meremehe elust lahkudes on oma koguduse sammasteks saanud. Meremissioniõpetajate ja missionaride kaudu saavad kodumaa kogudused usulikku kinnitust. Niisama on kirjandufel, mida meremission maal ja merel laotab, suur mõju kodumaa usulise ja kõlblise elu kohta. Paganamissionile on suurt tuge meremissionist. Jumalakartmata meremees on kristlase nimele suureks häbiks. Uga paljugi õnnistust laotab usklik meremees paganate sekka, kelledega tema sagedaste kokku puutub. Oleme siis näinud, et meremeestemissioni ewangelium on õnnistuseks meremeestele, nende omaksetele, kodumaale, selle kirikule ja paganamissionile.

Meremees!

Rui sadamasse tuled, kus meremeestemissioni-maja on, mine siis kohe kõigepealt sinna! Seal leiad sina truuwisid sõpru ja mõistlikka nõuandjaid. Elukohta walides ole ettewaatlik, muidu sattud südame petjate kiiu!.

Ole ettewaatlik, kui kahtlaste äride ja pettusepesade saadikud (ruunarid) sinu ligi tikuvad!

Üra maitse kunagi joo wastawaid jookisid! Need on nii mõnegi meremehe ajalikult ja igaweste õnnetuks teinud.

Üra raiska oma waewaga teenitud raha! Saada oma raha nõnda sagedaste kui wõid — koju! Selles aitawad sind maksuta ja häämeelega meremissioni õpetajad ja missionarid.

Rinnita oma elu ja asjad õnnetuse wastu!

Walwa, et sina oma rahwust ei salga ega kaota!

Soia hoolega oma kirjad ja tunnistused (discharges) alal.

Õra laewast iialgi karga!

Kirjuta sagedaste — kui wõimalik, siis igast sadamast — koduolewatele omaksetele!

Õra purusta kunagi head wahekorda oma koduga!

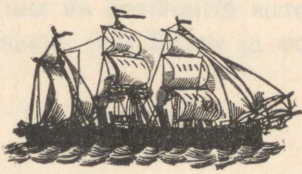
Alusta oma isa ja ema, et sinu käsi hästi käiks ja sina kuu maa peal elada wõiksid!

Pea meeles, et igalpool, kus sina liigud, oma kodumaa eest wäljas oled! Too au oma kodumaale!

Rõige pealt aga wõta Jeesus kaasa, sest ainult Tema juhib sinu elulaewa igawese kodumaa rahu rannale!

Die drei Schiffe sind in der Mitte des Bildes dargestellt. Sie sind von links nach rechts angeordnet. Das linke Schiff ist ein kleineres Boot, das das mittlere Schiff begleitet. Das mittlere Schiff ist ein großes, dreimastiges Segelschiff mit drei Masten und mehreren Segeln. Das rechte Schiff ist ein kleineres Boot, das das mittlere Schiff begleitet. Die Schiffe sind auf dem Meer dargestellt, das durch Wellenlinien angedeutet ist.

Die Schiffe sind in der Mitte des Bildes dargestellt. Sie sind von links nach rechts angeordnet. Das linke Schiff ist ein kleineres Boot, das das mittlere Schiff begleitet. Das mittlere Schiff ist ein großes, dreimastiges Segelschiff mit drei Masten und mehreren Segeln. Das rechte Schiff ist ein kleineres Boot, das das mittlere Schiff begleitet. Die Schiffe sind auf dem Meer dargestellt, das durch Wellenlinien angedeutet ist.

Palju sellest aega on, millal sina wiimase kirja oma koju saatsid?

Suba, armas meremees wõi asunik sinult seda küsida? See küsimine ei ole tuulest tõmmatud. Rõigeparemadgi pojad ja tütreid jäta-
wad liiga sagedaste tähtsa kirjawaheldus-ko-
hustuse omaksete wastu hooletusesse. Kurwal meelel ja igatsuses ootawad wanemad kaugel olevate laste käest kirjasid. Laste kohus on wanemaid nende kurbtuses rõõ-
mustada. Piiblist loeme: „Rõõmusta oma isa ja ema ja rõõmustagu tema, kes sinu on sünnitanud!“ Paljude raudtee jaamade seintel Ameerikas on wäike kuulutuse taoline kirjutus: „Kui kaua sest aega on, mill sina wiimaks oma emale kirjutasid?“ Ameerika on asunikkude tõutatud maa. Noort rahwast woolab sinna igal aastal paksud parwed kõikidest maa-dest. Neid langeb seal suured salgad patu porisse, kus nemad kõige tõsise hea wastu tuimaks saawad. Kirjawaheldus kodumaaga jääb järk-järgult harwemaks, kuni nemad wiimate isa ja ema, wennad ja õed täiesti unustawad. Tuhandete wanemate huultelt kuulukse hä-
daldaw hüüe: „Kus on minu poeg, kus on minu tütar.“

Uaastal 1907 kodumaal käies sain oma filmadega näha, kui suuresti wanemad eneste Ameerikas asuwate laste järele igatsewad. Kirikute juures tuliwad paljud wanemad minult Lääne kuldala olusid pärima. Disar-filmil kaebasiwad wanakesed, et aastate kaupa ei ole nemad enam lastelt sõnumeid saanud. „Esiteks see meie poeg ikka kirjutas ja saatis rahagi meile, aga nüüd ei

ole enam kaua kirjutanud." Sarnane kaebtus on päris üleüldine. Keegi wana emake, kes waesuse pärast kogukonna waestemajas elas, puhkes kadumata emaarmastuse hingewalus nutma: „Ei mina raha temalt tahagi, kui aga kirjutaks.“

Waewalt oled, minu armas lugeja mõtelnud, kui armsad on wäljamaalt saadetud laste kirjad wanematele. Olgu kodu kuigi kaugel, siiski läheb keegi posti tooma ehk on juba kiri kaugelt tulnud. Kui igatsatud kiri on tulnud, unustab isa oma wäsimuse ja ruttab emale uudiseid lugema. See on kodu rõõmupäew. On justkui oleks jõulud. Mõttele nende wanakeste kurbtust, kes aasta, aasta kõrwal kõnniwad werstasi, aga igatsatud kiri ei tulegi. Mis kogub enam kortsusid wanakeste otsadele, mis ajab enam nende juuksed halliks ja murrab enam nende terwist ja muljub meelt, kui seesugune laste hoolimatus.“

Rumal poeg on oma isale kurbtuseks ja emale mureks, kes tema sünnitanud on.

Sarwad wõõral maal asuwad lapsed aimawad, kui kallid nende kirjad wanematele on ja kuisuguse hoolega need alal hoitakse. Nende harilik paik on pere-Piible wahel. Pikkadel talweõhtudel awatakse Piibel hinge kinnituseks. Sagedaste sattub siiski isa sõrmede wahel lapse kiri, mis juba lugemata korrad on läbi loetud ja millele nii mitu kuuma pisarat on langenud, et see juba on kollastanud — aga, oi kui armas see on! Siis katsuwad wanakesed troosti elawast jumalafõnast leida. Loetakse wahest lugu kadunud pojast, kes wõõrale

maale läks ja seal oma wara kõlwatumas elus kautas. Ei tea, kas on meiegi lapsed sedamoodi teinud, küsivad wanakesed teine-teiselt? Kui seda paika loetakse, kus kadunudpoeg oma pattu kurdab: „Mina tõusen ja lähen oma isa juurde ja ütlen temale: „Isa, mina olen pattu teinud taewa ja sinu vastu“ siis ei wõi wanakesed enam pisaraid pidada, ega ka edasi lugeda, waid nende südametest tõuseb palaw palwe Jumala ette, et tema kõigewägewam Issand, annaks neile selle armu, et nemad eneste kadunud poja jälle tagasi saaksivad.

Wanemad teawad, et patt ja hingewaendlane nõnda laste meeled segawad, et nemad eneste pühamad ja kallimad kohused maailmas hooletusesse jätawad. Nemad mõistawad, mida tähendab, neljandama käsu külge liidetud tõutus: „Austa oma isa ja ema, et sinu käsi hästi käiks.“

Tänamatadelt lastelt, kes oma wanemad äraunustawad, wõetakse maapealnegi eluõnn ära. Ilma õnnistufeta elades on nemad kui tüürita laewad.

Sarnaseid inimesi leidub wäga palju meremeeste ja asunikkude seas. Nemad aelewad kõrtsides, halbades majades, wedelewad siin ja seal, petawad õigeid inimesi ja meelitawad süütaid roojuse rabasse. Seesugused inimesed tahawad elada ilma Jumalata, ilma usuta ja ilma kõlbluse seadusteta. Just need, kes oma kodu on unustanud, ja omaksed maha jätnud on kõige nõrgemad langemiste vastu. Ühe hoiatawa näituse soowiks inimesele esitada. See on keegi noormees, kes karistusewangi mõisteti. Noormees tunnistas kohtu ees oma kuritöö algpõhjuse siis juba sündinuks, kui tema oma kodus, sõnakuulmatana, ei hoolinud isa õpetustest, ega ema palwetest, waid uhkena arwas ise kõil paremini mõistma.

Wiimaks jättis tema oma kodu. Riufatused käiswad tema jälgedes, kui näljased hundid, teda õnnetusest õnnetusesse ajades, kuni tema kurjategijana wangi mõisteti.

Armas lugeja, kui sina ei ole kaua oma kodu kirjutanud, kirjuta siis nüüd kohe, ära wiivita enam, iga päewaga kaswab sinu ootawate wanemate kurbtus. Wõid ju sina Joosepi wiisil küsida: Kas meie wanaisa on rahus, kas tema elab weel? Sinule enesele lähewad ka wäga need hellad õpetused tarwis, mis sinu wanad wanemad sinule anda wõiwad. Minu meele tuleb sagedaste õpetusefõna, mille minu isa minu Piibli kaanele kirjutas: „Mõtle oma Looja peale enese nooruses, enne kui pahad päewad tulewad ja aastad lähenewad, ja sina ütled: ei need minule kõlba.“ Kui armas see oleks, kui wõifime kuningas Daaweti wiisil ütelda: „Sumal, sina oled mind noorest saadik õpetanud, sellepärast kuulutan mina sinu imesid. Daw. l. 71; 17.

Wanemad armastawad oma lapsi.

Wanemate armastus laste wastu on püha. Wagad wanemad peawad oma lapsi Issanda omadeks, ja ütlewad, nagu Jaakob: „Need on minu lapsed, mis Sumal on minule kinkinud.“ Oma lapsi pühas ristmises Issanda ette seades ühinewad paljud wanemad waga Hanna sõnadega: Seda last mina palusin, nüüd on Issand minule andnud lapsukeset, keda temalt palusin. Sellepärast annan mina tema jälle Issandale kõigeks eluajaks. Sam. r. 7, 28.

Kui ema paneb oma wäikeste armsakeste käekesed ristist enne magama saatmist, mis armas ja rõõmus on

siis teada, et taewa inglid wäätikesi nägemata inglitiwul kaitsewad ja kaisutawad. Seda teades täidab ema südame seesugune rõõmu ja õnnetunne, mille kõrwal kõik muud rõõmud on tühised. Lapsi kaswatades keelawad wanemad enestelt nii mõnegi mõnuse ja rõõmu. Nemad rõõmustawad sellest, kui wäätikestel on olnud rooga ja riideid terwist ning rõõmu. Ruisuguses rõõmutules põlewad isa filmad laste süütat mängu nähes ja ei harwa ühinewad isa ja ema oma laste mänguga. Sokratest tabas kord kõikuw Alkibiades lastega mängimas. Noor ülemus ei wõinud olla oma wana õpetajat pilkama. „Sina ei tea weel midagi sellest armastusest, mis wanematel on oma laste wastu, wastas rahulikult see kuulus filosoof, peata oma pilkamist, kuni saad ise enesele lapsi.“ Wast alles siis mõistiwad Jaakobi pojad, kui armas oli Joosep olnud nende isale, kui wanake nähes oma armsama poja werega määritud kuube, ei tahtnud ennast trööstida lasta ja ütles: „Mina lähen murest murdunult alla oma poja juurde hauda.“

Head wanemad püüawad eneste lastele Issanda tõtt õpetada, et nemad teaksiwad ja peaksiwad Jumala seaduseid. Nemad on kõneleunud meile Issanda suurtest tegudest ja hoitawad meid pattu tegemast. Isa ja ema on rõõmu tundnud, kui meie altari ees walmis seisime wastama nende küsimiste peale mis peale leeriõpetuse lõpetamist meile tehti. Kas wanemate süda ei sünni rõõmust ja kas nende kõrwu ei kõla laste heal hõbekellukeste helinana, kui kuulewad eneste lapsi Jumalale tõutust tegemas, eluaeg otsa Jumalat teenida. Sell filmapilgul on wanematel rohkest rõõmu põhjust ja wiljakad weed woolawad nende põskedel. Need pisarad on rõõmu lootuse ja usalduse pisarad. Põlewad palwed tõusewad taewani, et Issand Jumal

nende lapsi patust peastaks ja paha maailma eest hoiaks, ja et lapsed oma tõutusi peaksiwad, sest ilma Õnnistegijata ei ole mingisugust õnnistust.

Ras fina kõnnid patu teel?

Sumal tahab meid juhata da õiguse teel. Issanda hää l meie südametunnistuses on meid patu eest hoiatanud. Pealegi on Sumal meid sagedaste hoidnud langemast meie soowisi tühjaks tehes, mis meid saadana teedele oleksiwad wiinud. Aga kui tema walwas film on ühest patust meid warjanud, oleme tihti teise jooksnud. Oleme kui pahad lapsed, kelledele wanemad ühe pahatöö on ära keelanud, kes aga kohe teisa halbtusi lähewad otsima. Sellepärast on Sumalal põhjust inimesesooft kurwa tunnistuse anda: „Kuulge taewad ja maa pange tähele, sest Jehowa räägib: Mina olen lapsi kaswatanud ja suureks tõstnud, aga nemad on minust lahkunud.“ Jes. 1; 2.

Kui palju on seesugusi Issandast lahkunuid mere-meeste ja asunikude seas! Rõõbline elu langeb nooremate seas ja alatumad huwid wõtawad maad. Harwad otsiwad enam Sumalat. Iga mees näikse omal teel sammuma. Püüdmisi on küll mõnesugusid, aga kas need ei ole oma laadi poolest pea kõik seesugused, mis meie nooresoo Sumala teedelt kõrwale juhatawad: Sumala seadused ja kõlblised kohustused unustatakse. Pane tähele, lugeja, seda asja, kas ei kulutata mitte suured määrad jõudu tühisteks asjadeks, patu ja maailmateenistuses? Rõige kurwem on see, et nõnda unustatakse kohused Sumala ja wanemate wastu. „Sõnakuulmine on parem kui

ohwer," ütleb Jumal. „Siguft mina tahan," tuletab jumalafõna meile meelde. Patu teedel ei tunta kohustusi Jumala, wanemate, laste ega omaõsete kohta. Saadana teenistuses müüakse kõik, mis kallis ja püha on, müüakse isegi kallis igawese-elu pärimiseõigus wäikesse himuraha eest. Juudas Iskariot müüs ahnuse pärast Kristuse. On joodikuid, kes oma lapsi ja abikaasa ainumad riided wiina himus ära on müüinud. Mänguhimus olija wõib kõik käest anda, ja warematel aegadel tuli sagedaste ette, et mängija oma ihuliku wabaduse ära mängis ja teisele orjaks sai. „Alga igauks, kes pattu teeb, on patu ori." Patu orjus on see, mis meiegi rahwast ja selle noortfugu raskelt alla rõhub. Parandamist on tarwis. Paljud isad Eestis paluwad, et Issand Jeesus nende poegade peale halastaks. Mitmed emad ütlewad Kananea naese wiisil: Jeesus, Daaweti poeg, halasta minu peale, sest kurat waewab hirmsasti minu tütart.

Wanemate südamed põlewad hellusest ja armastusest oma langenud laste wastu. Midagi ei soowi nemad nõnda südamest, kui et nende lapsed tagasi tuleksiwad patuteedelt. Ei miski asi too wanematele suuremat rõõmu, kui nemad näewad, et lapsed leiawad õnnistuse armsad teerajad enestele käimiseks. Kellegi wanapoolse, waese isa ainus poeg läks merele. See noormees oli kodu auus ja tubli noormees, aga merel õppis tema halwa felttimeeste hulgas jooma ja liiderlikku elu elama. Mida enam tema patuteele eksis, seda harwemalt kirjutas tema oma isale, kuni see wiimaks täieste lõppes. Isa mõistis kergesti, mis tema lapsi waitimise põhjuseks oli. Waga wanake palus päewad ja aastad oma poja eest, lootes, et Issand tema palwet lord kuulma saab, ja tema poja kui kadunud poja tagasi saadab. Isa tundis oma

elupäewa loojaminemist lähenemat, aga tema uskus kindlaste oma palumise täitmist. Ühel päeval tuli kiri, mille tuntud käekirjast isa ära tundis, kellelt see kiri oli tulnud. Wanake awas kalli kirja ja luges: „Armas isa, mina olen teinud pattu taewa ja sinu wastu, anna andeks!“ — Wanake hakkas nutma ja läbi pisarate jätkas lugemist: „New-Yorkis tõmbas Issand imelikult minu eluteele. Meremeeste kodu jumalateenistuses äratas Jumal minu patu hirmsast unest. Kui suur on Jumala arm ja Kristuse armastus patuste wastu, — minagi olen saanud omad patud andeks, minugi eest on Jeesus Kristus kannatanud ja surnud.“ — — — Kui armas oli see kiri wanakesele! Tänu ja kiituse pisarad woolasiwad isa silmist; need kõnelesiwad isa südame hellusest oma poja wastu.

Kui sinagi, minu armas lugeja, oled kadunud poeg wõi tütar, muuda siis oma meele ja tule tagasi oma Jumala ja wanemate juurde, sest tema ütleb: „Kes omad pahad teod tunnistab ja maha jätab, see saab armu, aga kes neid salgab, see ei edene. Sinulegi pakutakse armu, sest Jehowa käsi ei ole lühike. Jeesus kutsub sindki oma juurde, ja elu Issand rõõmustab, kui patused meelt parandawad. Tema inglid rõõmustawad patuse pärast, kes meelt parandab ja wanemad saawad üliõnnelikudeks, kui sina oma isale ja emale rõõmu teed.

Musta äärega kiri.

Sagedaste näikse wõõral maal musta äärtega kirjasid, mis wõõrsil asuwatele lastele teateid toowad, et isa on igaweste hingusele läinud, wõi ema musta mulla rüppe puhkama pandud. Surma ootamata sõnum mõjub meelt

murdwalt ja sagedaste äratawalki. Siis tõmmatakse nii mõnegi filmilt peide ja mälestuse filmade ette astuwad elawalt pika reana nooruse rasked patud, kahjulikult kulunud elupäewad ja jalgade alla tallatud lapsesõlme süütaus. Maha muljuwalt astub ette südametunnistuse wägew kaebaja tänamatuse pärast wanemate wastu. Oi Issand Jumal, halasta minu suure patuse peale! Oi isa, oi ema, kui mina wõiksin weel teie rinnale langeda ja ütelda: anna andeks minu hoolimata meel, anna andeks, anna andeks kõik. Oi, kui mina olingi see süüline, kes teie hallid juuksed murega hauda saatis.

Uga, kui musta äärega kiri on tulnud, siis on kõik juba hiljaks jäänud.

Ras oled, minu lugeja, seesuguses seisukorras olnud? Ras oled nüüd sarnases kurwastuses ja kahetsuses? Kui patu pärast muret tunned, lase siis Jumala waimu sind Seesuse Kristuse juurde juhutada.

Tema, elu ja surma Issand, üksi võib sind aidata. Muud rohtu sinu murele ei ole. Üteldakse küll, et aeg kõik asjad parandab, aga patu haawu aeg ei paranda. Väiksel mõõdul ehk wõid wähe aegade jooksul unustada, aga pea pead jälle Daaweti wiisil kaebama: Minu patud on aina minu ees. Sinuga võib nõnda minna, kui kellegi mehega Oregonis, keda aastate eest mürgiline kalkalomadu oli nõelanud. Õiget arsti Oregonis ei olnud, aga sõbrad tegiwad, mis nemad wõiswad. Haawast imeti mürk wälja ja haaw näis terweks saama. Lasta pärast hakkas haaw uueste walutama ja lõi paistesse, ometegi ei lõõnud see lahti ja nõnda läks hädaoht see-kord jälle mööda. Walud ja paistetused tuliwad korralt igal aastal tagasi, kuni seitsmendamal aastal haawasfe jäänud mürk mehe hauda wiis. Patu ussi mürk on sa-

masugune. On ainult üks ainuke arst olemas, kes patu haawad parandab, ja see on Jeesus Kristus. Ja on ainult üks ainumas rahu olemas, ja see on Jeesuse Kristuse were wäes. „Tema on meie üleatmistest pärast haawatud ja meie ülekohtu pärast rõhutud; karistus oli tema peal, et meil pidi rahu olema, ja tema muhkude läbi on meile terwis tulnud. Jes. 53; 5. Kui meie patud saawad pestud Talle weres, siis ei jää meisest taudi surmatwat wiha, sest Jeesuse Kristuse weri puhastab meid kõigist pattudest.“

Selle arsti juurde palun sind, armas lugeja, minna, kui patud sind waewama hakkawad. Mina ise olen raskest muret tunda saanud, mis hooletuma kirjawahetuse tagajärjena minule osaks sai. Oma wennaga nuttime mittel rahutumal ööl, kui kodust musta äärega kirja saime, mis teate tõi, et meie isa on surunud. Meie tundtime, et meie ei olnud nõnda sagedaste isale kirjutanud kui seda oleksime pidanud tegema. Meie wahelord isaga oli muidu küll hell ja armas. Meie isa oli ühes wiimastes kirjades meile oma õnnistuse lausunud: „Sumal õnnistagu teid minu pojad S. ja D.“ Ja siiski wõisime meie olla temale pikad ajad kirjutamata, kas see ei olnud hirmus! Kõiksugused tööd ja toimetused on aina teel, ei taha aega leiduda wanematele kirjutamiseks.

Kui meie ei wõi enam eneste maja muutnud wanematele kirjutada, ega neilt andeks paluda, siis on ütlemata trööstiw teada, et meil on eestkostja Isa juures, Jeesus Kristus, kes õige on. Ja tema on lepitus meie pattude eest. Meie wõime siis, nii kui Hebreä epistle kirjutaja ütleb: „Seepärast läki nüüd julgusega armuaujärje juurde, et meie halastust saame, ja armu leiame sell ajal, kui meile abi tarwis on.“ Heb. 4; 16.

Paarisrahvale.

Sõfanda sõna ütleb: Kes ei pea hoolt oma pere eest, see on oma usu salganud ja pahem kui pagan.

Meremeeste ja asunikude lesed on mitmel pool kogukondade ristiks saanud. Peab ometegi ema lastega ühel ehk teisel viisil ikka elama, kuigi isad enam raha ei saada. Wiimaks peab kogukond ema lastega oma kulu- dele wõtma. Need, nõndanimetatud „Amerika lesed“, kellede mehed elawad, on raskets koormaks ühiskonnale. Rõõblist kahju teeb ka see kombe, et paljud noored mehed lähewad asuma, kes omad abikaasad kodumaale jäta- wad. Mõnel ei ole küll raha kahe reisimiseks, kuid sagedaste lähewad jõukadki üksi. Naese elatuselukud ei ole suured, kus mees teenib, sääl saab ka naene oma elatuse, sest Jumala määrus on: Kelle Jumal on ühte pannud, neid ei pea inimene mitte lahutama. Lahus olewad abielu- pooled langewad. Nende langemistest saame sagedaste kuulda.

Wirga kirjawahetuse abil wõib neidki langemisi palju tagasi hoida, kui alaline waimline osawus wahetorra hellana ja armsana peab. Keiser Napoleonist räägitakse, et tema pidi peale pulmi warsti Italiasse sõtta ruttama. Sealt kirjutas tema sagedaste oma abikaasale lühikesti kirjasid ja südamelikka terwitusi. Rõõd oli tema sõjawäega nõdal otse puhkamata rändamas. Esimeses peatuspaikas, kus wahet aega puhati, kirjutas tema oma abikaasale Pariisi. Kui wõõrsil asuwad meremehed ja asunikud nõndasamati teeksiwad. Paljud abikaasad paluwad eneste reisil olewate meeste eest.

Mõned naesed on aga ise süüdlased. Nemad ei wiitsi alguses, kui mehed sagedaste kirjutawad, wastusid

igakord kirjutada. On palju ausaid meremehi ja asunik-
kusi, kes kaebama peavad, et naesed ei kirjuta. Sage-
daste ei tea nemad, kas saadud raha on kätte saadud.
Õpetaja Uhlmann kirjutab naestele: „Minagi alguses
kirjuta sagedamini mehele, kui tema sinule, kõige wähe-
mast aga kirjuta wastus iga saadud kirja peale. Wõõ-
ral maal on ootamine igawam kui kodumaal. Ja häda-
ohud ja kiusatused on wõõrsil wäga suured. — Püüa
oma meest kirjas kinnitada. Kirjuta, kuidas sinu oma
käsi käib, kuidas lapsed elawad, mida nemad sinule ja
muudele isast kõnelewad. Kirjuta kõigest, aga kõige pealt
kirjuta Jumalast oma mehele ja palu tema eest.“

Wõib ju ka pereisa wahete-wahel lastele kirjutada
ja neile nõu anda, et nemadki isale midagi paberi peale
kriipsutaksiwad. Meie ei tohi nõnda mõtelda, et alles siis
kirjutatakse, kui wiimase kirja peale olen wastuse saanud. Wõib
ju kiri kadumagi minna ja teine kord mõnel muul põhju-
sel wastamata jääda. Mõttele kõige pealt enese kohuse
peale, nõnda näitad sina head eeskuju. Oled teinud ot-
suse nädalas wõi kuus kord kodu kirjutada, ole siis ka
kindel otsuse täitja, küsimata kas wastusi saad wõi ei.
Märkad aga, et omaksed on korratumad kirjutama, siis
anna seda neile mõistlikul wiisil mõista. Kohuseid ei
tohi hooletusesse jätta. Iseäranis tähele panna on, et
meremehed ja asunikud peavad omad adressid selgelt ja
täielikult kirjutama.

Õbedele ja wendadele.

Millal oled wiimane kord oma õele wõi wennale
kirjutanud? Kas neil on sinu adress teada?
Waata korraks meremeeste wõi asunikkude ajalehtesid:

„tahetakse teada.“ Wend otsib wenda ja õde oma õde — tahab teada kus tema on? Peaaegu pooled adressi küsimised on wendade ja õdede. Ras niipalju ühe ema lapsed teine-teisest hooliwad, et adressid aastateks lastakse unustusesse jääda. See on päris hirmus ülekohtus. Hoolimatus on selleski asjas pea teguriks.

Harwa meie leiame elus häid wendasid. Piiblistki leiame meie hõlpsamini isadeks ja emadeks kõlbawaid eeskujusid, kui tublisid wendasid ja õdesid.

Rurb ja hoiataw nähtus on Rain, kes kadeduse pärast oma wenna Nabeli surmas, sest wiimase elu oli eeskujulikum. Seda ei fallinud uhke meelega wanem wend. Samasugusesse kuusatusesse langewad weelgi mitmed wennad ja weelgi maksab Jumala hoiataw nuhtlusesõna.

„Kui sina head teed, siis saad sina andeks. Aga kui sina ei tee head, siis magab patt ukse ees, ja tema himu käib sinu peale, aga sina pead tema üle walitsema.“
I Mos. 4; 7.

Jakobi ja Cesawi wahelord sai siis rikutud, kui noorem wend esimese poja sündimise õiguse enesele sai, mispärast wanem wend noorema põgenema fundis. Raks-kümmend pikka aastat pidi Jakob wõõrsil wiibima. Aga aeg parandas wiha jäljed nõnda et, kui wennaksed teine-teist jälle tabasiwad, siis nuttes teine-teise kaela langesiwad. Nende wahelord jäi wennalikuks ja hellaks.

Joosepi wennad tegiwad suure ülekohtu tema wastu. Aga Joosepi wennaarmastus ei wäsi. Orjana, wangina ja wiimaks Egiptuse maa walitsejana ei kadunud tema wennaarmastus. Piibel ütleb: „Ja tema tõstis oma

filmad üles ja nägi Benjamini oma wenda, oma ema poega ja ütles: „On see teie noorem wend, kellest teie minu wastu rääkisite?“ Ja tema ütles: Sumal olgu sinule armuline minu poeg! Ja Joosep ruttas, sest tema hale meel põles oma wenna pärast, ja tema otsis paika, kus nutta wõiks, läks kambri ja nuttis seal. I Mos. 43; 29.

See meelega näeme, kui meie wennad ja õed edenduvad elus ja on õnnelikud. Mina tunnen palju aufaid wendi — õdesid, kes on teineteist aitanud aineliselt ja õppimistes. Paljud Soome noored on käinud ja käiwad koolis Ameerikast saadetud raha abil. Kas on sinul, armas lugeja, wenda ja õde, kes koolis peaks käima. Mina annan sinule nõu, teda toetada. Ei see sind waesemaks tee. See raha, mis noorte koolitamiseks kulutatakse, kannab kõige kallimat wilja. Alitamine on aadelik. See kõlbab kaunistuseks suurele ja väiksele, mehele ja naesele. Kuulsast looduseuurijast L. Agassizist kõneldakse, kuidas tema oma kodumaal Schweitzis oma noorema wennaga peasis isa juurde, kes järwe teisel kaldal töötas. Järw oli tugewas jäes ja ema waatas rõõmuga oma poegade minemist takka järele. Aga järwe teise ranna ligidal oli pragu jae sees. Ema märkas seda hirmunult. Tema teadis et wanem poeg hüüab sellest hõlpsasti üle, kuidas käib aga väikse pojakese käsi seal. Tema katsus wennaksid tagasi hüüda, kuid see jäi kasutaks. Oma suureks rõõmuks näeb ema, kuidas wanem poeg enese sillaks üle prao seab ja noorem poeg kõnnib rahulikult teisele poolele hädaohtu. Ehk wõiksid sinagi oma väikest wenda wõi õrna õdest ühes ehk teises asjas aidata. Meie oleme sagedaste tegewuseta, kui näeme kuskil abi tarwis olewat. Kõrge-meelsed on wähegi aidata, kui et ainult kõrwal kurwas-tada ilma et tikku risti paneks. Mooses, Sumala mees,

oli lapsena suures hädaohus, tui tema Warao käsü pärast pidi Niiluse pilliroogudesse peidetud saama. Tart ema pani oma tallekese wettpidawasse korni ja seadis Mirjami rannale walwama. Õige õe kombel pani Mirjam Warao tütrele ette, et hebreanaene saaks weest wälja wõetud lapse hoidjaks wõetud, kelle nutt, süütus ja iludus pani printsessi osawõtliku südame oma isalt lapsele armu paluma. Rõrgemeelselt tasus Mooses pärastpoole oma õe Mirjami armastust ja tõsist wenna meelt näitas tema oma wenna Uronile.

Murede ja eluraskuste rasketel aegadel on õed ja wennad kõige paremad troostijad. Pealegi weel kaugel kodust, wõõralmaal on wäga armas, kui on wend ehk õde, kellega kõneleda wõib. Kes on siis armsam, kui haigena woodis waewleme? Oma wend ehk oma õde! Kellele on omasem oma hoolestid õiendada, kui mitte sellele, kellega ühe isa põlwedel on liikunud. Preisi kuulus kuningas Friedrich II. Suur oli sagedaste mida segasemas seisukohas wõideldes oma kodumaa kasuks. Rord kui see raudne kuningas näis murduma, ütles tema õde temale õrnalt: „Kui taewas oleks sinu eluraskused minu õladele pannud, siis katsuksin mina neid ikka kestwalt kanda.“ Uitad sina oma wenda? Hea, hell, tõstew ja julgustaw sõna ehk kiri tähendab teine kord weel enam kui kuld ja hõbe. Kui sinu wend patu poristes paikades püherdab, palu Sumalat tema pärast, anna temale head nõu, nuhtle, aga tee õrnalt ja ettewaatlikult. Meie ei wõi küll Issanda tööd teha, oma jõu ja nõuga wenda wõi õde usku saata, aga meie peame paluma ja paluma lõppemata.

Ristiisa kiri Laurile.

Armas Lauri!

Siis sain sinu emalt kirja, milles tema sinu tulewase elukutse walimisest minule kirjutab ja minu nõu selle kohta küsib. Et see küsimus just sinust enesest, armas Lauri, on, kirjutangi mina oma kirja sinu nime peale, ja julgen loota, et sellest sinule kasugi on.

Sinu ema ei taha kogunigi, et sina merele lähed „Olgu mis muu amet tahes.“ Waene ema, temal ehk ongi tõsipõhjused oma tahtmisele. Aga mina sind ei keela, iseäranis sellepärast mitte, et sinul näib kindel tahtmine olema meremeheks saada, ja kui Sumal aitab, kord suure laewa kapteniks hakata. Mine peale. Meremehe amet on niisama auus kui kõik muudgi ametid ja niisama tarwilinegi. Mees sinust merelgi tuleb pealegi weel tubli mees, kui Sumal sinule elu ja terwit annab, ja kui sina ise kõik meremehe eluraskused maal ja merel mehikelt wäljakannatad. Wanana elutargana kaptenina tunnen mina kõik meremehe elu kehalikud ja kõlblised raskused. Ega sina ei pane pahaks, kui mina siis nõnda kui reisimoonaiks mõned hoiatused sinule meelespidamiseks annan.

Tea siis, armas ristipoeg, et meremehe amet on mitmetpidi hädaohtlik. Kui alles wäikene poisikene olid, kõnelesin mina mitmest ohust sinule, kuhu olin sattunud, milledest aga aina Sumala abil peasin. Seameelega sina kuulsidki jutustusi tormidest ja udust, jäämägedest, kokkupõrkamistest ja muudest sarnastest juhtumistest. Ja ehk just need jutud ongi sinus äratanud seesuguse wõimuka tahtmise merele minna, ise nägema ja ise elama. Kindel on, et kui merele lähed, saad peagi ise kõike neid tunda

ja näha. See terwisega ja rõõmsa meelega wõid nendes wälispidistes raskustes wiga saamata püsida.

Uga, Lauri, need ei ole meremehe ainumad ohud, ega ka mitte need kõige kardetawamad. Pahemad on, ja need kõlblised hädaohud. Nendest ei ole mina wõinud sinule waremini otsekohse kõneleda, aga nüüd on minu kohus sinule meremehe kuusatusetest kõneleda ja nende eest sind hoiatada. Ja tea, et niikui sina meremehena tingimata pead tormidesse merel olles sattuma, niisama kindel on, et sadamalinnades sina tuled kuusatusete hirmutormidesse. Nendest wõid sina ainult Õnnistegija abil ja kõiki oma woorusliisi jõudusi kokku wõttes peaseda.

Nüüd lähen otse ise asjasse. Mina hoiatan sind, armas Lauri, kõikidest pattudest ja himust pattu teha, aga kõigepealt kahest patust, mis igalpool laialdaselt walitsewad ja millede paelus suurem osa meremeekestest on. Ehk aimad, mina tähendan joomise ja porduelu pattusi. Neis kahes on meremehe kõige kardetawamad salakarid, weealused kiwid. Ja lugematad on need laewa õnnetused, mis nende salakaride wastu pörgates on juhtunud. Joomise patust ei ole minul wist tarwis sinule palju kõneleda, tean ju mina, et oled eri karstuseõpetuse kursuse läbikäinud ja sellepärast loodan mina, et oled niisuguse wiha wiina wastu saanud, mis sind hoiab ja sinule kõlblist jõudu annab, kui teised sind peaksiwad kuusama ja pillkama sellepärast, et sina ei joo. Niipalju tahan aga sinule öelda, et kui wõid tingimata karstena püsida, siis on kümme kord sinul kergem selle teise patu, porduelu wastu wõidelda.

See patt walwab igal pool ja mitmed moodi oma ohwert, aga just iseäranis nendes oludes, kuhu meremehena jõuad, oled aina selle patu mõjupiirides. Mina ei

wõi ilmaški wihaseks saamata mõelda, kuidas juba esimesest päewast peale, kui laewapoisina merele läksin, südamedad, tooremeelega meremehed kõiksugu ropust minu kuuldes suust wälja ajasiwad. Ega sellest weel küllalt, et nemad mõnesuguste ropukõnedega minu meelegujutust püüdsiwad reostada, waid kogunigi trükitud sõnagi abil tahtsiwad nemad minule tõendada, et suguhimu wastu wõitlemine olla kahjulik. See oli raske kuusatuse tund. Wäga wõimalik, et minagi oleksin langenud, nagu paljud muud, kui mitte minu armas isa ei oleks mind enne just selle patu eest hoiatanud.

Rootsi professor S. Ribbing ütleb: „Arstiteadus ei tunne seesugust haigust, mis järeldusena oleks sellest, kui keegi oma suguhimu ei täida.“ Hirmsad aga on järeldused õnnetuma suguihade täitja ihus. Lase mahl noorest kasest wälja jooksta, nii saad pea näha, et see lööb närtsima ja kuiwab ära. Niisama surmawalt mõjub seemne häwitamine aega mööda ihu terwise ja waimu wõimete peale. Tuha hallid, plassid põsed, fiksewajunud eluta filmad, arg katse ja waimulik wäsimus on wälispidistena märkidena sellest, et alatuma patu madu on elu südame juuresi närimas. Ja need järeldused, mis nimetanud olen ei ole weel kõik. Kõlwatuma suguelu hirmsamad järeldused tulewad weel n. n. suguelu haigustes nähtawale. Waremalt ehk hiljemalt saab igauks seesuguse haiguse, kes porduelu harjutab. Seda haigust saawad meremehed kergeste wäljamaa sadamalinnaes. Hõltsaste meie selle põhjuse mõistame. Need naised nimelt, kes endid meremeestele müüwad, on kõige sügawamale langenud ja suguliselt haiged. Nendest hakkab alatu haigus meremeeste külge. Juba seesuguste naeste wälispidine kaju on tulgastaw, aga himude wimmas ja wägijookide aurust mere-

mehed ei märka seda, waid langewad wõrku, kus nemad kautawad oma puhtuse, terwise, raha ja wiimaks igawese elugi. Urmas Lauri, patt ei ole õnnetuseks ainult sellepoolest, et see inimeselt ihu terwise rööwib, waid see kisub Jumala wiha ja nuhtluse patutegija peale. Ei ühelgi ropul ole aset jumalariikis. Inimene on Jumala waimu tempel, ja kes seda häwitab, selle häwitab ka Sumal. Pea meeles need õpetused, siis tead ka alati misugused õnnetused sind ootawad, kui patuwõimus sinu südames esile tükib.

Ruid teada kiusatust on alles poolwõitu. Täieliku wõidu saamiseks läheb weel muudgi tarwis. Seks läheb kõige pealt tarwis Kristuse peastwat armu, aga ka igapäewast walwamist, palumist ja wõitlemist inimese enese poolelt. Oma himude isandaks peafemine nõuab palju jõudu ja harjutamist inimeselt. Himude ärkamist südames ei wõi meie ära hoida, aga niipalju tagasi neid wõime küll hoida, et nemad ei pease sinna pesima. Nõndasamati ei wõi sulle merel olles olla kuulmata roppusi kõneci ja himu äratawaid sõnu. Ruid puhtaks wõid sina jääda, kui põlgad ülbeid kõneci ja nende eest põgened. Joosephi ennemaste põgenes Potiwari naese kiusawate sõnade eest, ega langenud. Soowin sinulegi seesugust julgust kiusatuse tunnil. Ära ka kunagi mine omast tahtmifest patuga mängima, sest kes hädaohusse läheb, see seal hukka ka saab.

Wäljamaa sadamalinnade warietee-teatrid, tantsupaigad ja jooma kohad on seesugused paigad, kuhu puhas noormees ei wõi minna. Rannata ennem igawust ja ükfikoleku tunnet, kui teised seltsimehed seesugustesse paikadesse lähewad. Sinu auu ja hinge õnnistus on kallim kui filmapiikline patulõbu.

Alga pane tähele, armas ristipoeg, et minu kiri on pikemaks weninud, kui seda algusest mõtlesin. Kui sina meremehe elukutse omale walitsesd, loodan ja palun mina, et sinust tuleks aus meremees. Ela aina nõnda, et Jeesus sinuga wõib maal ja merel olla. Jää jumalaga. Südamelik terwitus sinule ja sinu armsa emale. Pea aga meeles, et temale sagedaste kirjutad ja ka oma

Ristiisale.

Sisu:

	Lehet.
Meremeestemissiooni ewangelium	3
Armastus sunnib	15
Ewangeliumi õnnistus meremeeste seas	20
Meremees!	22
Palju sellest aega on, millal sina wiimase kirja oma koju saatsid?	25
Rumal poeg on oma isale kurbtuseks ja emale mureks, kes tema sünnitanud on	26
Wanemad armastawad oma lapsi	28
Kas sina kõnnid patu teel?	30
Musta äärega kiri	32
Paarisrahwale	35
Õdedele ja wendadele	36
Ristiisa kiri Laurile	40

A

64482

i3037439x